

GORE SRCA!

VJERSKI LIST

Poštarina plaćena u gotovom

Cijena za pojedino broj 6 lira, u Jugoslaviji 2—dnara

Preplate za svaki mjesec 12 lira, u Jugoslaviji 5—dnara

Oglasi stoje 10 lira za svaki mm visine u širini 1 stupca

God. II. — Broj 4. — Izdaje: Književno društvo Sv. Mohora za Istru. — Izlazi svakog 1. i 15. u mjesecu. — Rijeka, 15. veljače 1947.

Napoken kod cilja

Potpisom mirovne pogodbe sa Italijom u Parizu dne 10. 1. mj. stvoren je međunarodni akt, kojim se malne sva Istra definitivno priključuje Jugoslaviji.

Tim povjersnim činom ostvaren je stoljetni cilj istarskih Hrvata. Kako su Istra i čitava Julijska Krajina u sredini između slavenskog i latinskog svijeta, to nije čudo, da se je u tim krajevima već odavna vodila borba između slavensva i talijanstva. Istrani znaju dobro, koliko su radili talijanski nacionalisti već pod Austrijom za potalijančenje Istre, dok su pod Italijom sva fašistička i državna sredstva služila tomu cilju. Pobjedu je napokon izneslo slavensvo. Mi smo osvjedočeni, da je ta pobjeda trajna i definitivna, jer se osniva na pravednosti i to iz narodnosnih, geografskih i ekonomskih razloga.

Konačnu pobjedu za oslobođenje Istre i Julijske Krajine izvojevao je Narodno-oslobodilački Pokret i vojnici i politički. Tko je promatrao tok događaja, uvidio je, da predstavnici N. O. P. nijesu žalili ni truda ni troškova u obrani naših prava na Istru, a najvećih si je zasluga u tom radu stekao sam vodja Pokreta, maršal Tito, koji je u svojem oduševljenju za Istru svima prednjačio te je za Istru i čitavu

Julijaku Krajinu upravljao najprije vojaškom, a poslije diplomatskom borbom.

Toj se je borbi za oslobođenje složno i odlučno priključilo hrvatsko istarsko svećenstvo. Ono je dobro znalo, da se sada odlučuje o stoljećima te je ostalo dosljedno svojoj prošloj vjernosti prema narodu i svojem dugotrajnom radu oko očuvanja narodne svijesti. Hrvatsko istarsko svećenstvo nije tim svojim držanjem i radom štetiilo nego koristilo svojem dušobrižničkom djelovanju, jer su predstavnici N. O. Pokreta prema njemu dokazali u praksi svoje priznanje. Predstavnici su istarskog svećenstva uvjereni, da ljubav prema narodu može i u budućnosti premostiti idejne razlike svjetovnog nazora i to na temelju snošljivosti i slobode savjesti. To je onaj put, koji je pokazao u svojim poznatim izjavama ministar — predsjednik Hrvatske vlade dr. Vladimir Bakarić.

Istarsko svećenstvo si je svijesno toga, da je dne 10. 1. mj. stupilo zajedno sa narodom Istre takodjer formalno u zajednicu sa Hrvatskom i Jugoslavijom te je spremno, da odseda radi za vječnu i vremenitu sreću ne samo Istrana nego i čitavog hrvatskog, a i svih ostalih jugoslavenskih naroda.

Zaručničko doba

Dosada smo vidjeli, kako mora svakoj mladići i svaka djevojka prije skapanja zaruka trizljezo i ozbiljno promisliti, da li sami imaju sve uvjete za život u ženidbu, a s druge strane, da li i osoba, koju misle uzeti, ima sva ona svojstva, koja obavećavaju sretnu ženidbu životu. Ako ni s jedne ni s druge strane nema ozbiljnog priznora, tek onda mogu se mladići i djevojka obećati i tako započeti međusobno sastajanje i razgovaranje, koje treba da ih spremi za zajednički život u svetoj ženidbi. To se doba zove zaručničko doba.

Ako je ženidba nešto sveto i izvisećno, onda je i priprava za tu ženidbu dobra, potrebna i zato dozvoljena. To nije lakomno i grešno ljubakovanje nezrele mladići, nego vrlo ozbiljno i važna stvar. Zaručničko doba ima svrhu, da se zaručnici i dalje savješno ispituju i promatraju, da li dobiju doista ona svojstva, koja će ih u budućnosti sretnim ženidbenim drugovićima činiti tejn to je važno, da se kad sastajanje ne ograniče na to, da pokazuju rjevnost i milovanje svoju ljubavnost nego da se što više ozbiljno upoznavaju kao vama za svoju budućnost i drugim životnim pitanjima. Prestreći moraju sva važna pitanja, koja duhoko zasjapaju u bit njihovog budućeg ženidbenog i obiteljskog života u vjerskom, dušobrižničkom i gospodarskom pogledu. Bez prethodnog međusobnog razmišljanja i sporazuma u bitnim stvarima, ne bi spo-

nitko pristati na vjenčanje, ako neće da kasnije u ženidbi — kad će biti nekakvo — dodjele razilaženja, nepuglasica, razočaranja i nesreće. Neka zato zaručnici ovo doba dobro upotrebe, da se međusobno duhovno dobro upoznaju, istinski uzljube i stiju u jedno srce i jednu dušu još prije, nego li će u svetoj ženidbi postati jedno tijelo. Time će položiti najčvršći temelj svojoj budućoj obiteljskoj sreći. »Pod pravom se ljubavi ne smije razumijevati vruća ljubav zaljubljenih ljudi, koja često vrlo brzo ohladi, dapače se može izroditi u neskolost i mržnju, već se pod tim misli duhoka međusobna sklonost, koja se očituje u usajamnom poštovanju, uvažavanju, dobrohotnosti i u dobrim djelima. Ovakova ljubav u prvom redu ne traži sebe i svoju sreću, nego sreću ljubljene osobe. Ona se trudi, da bude ono i daje ono, što zahtijeva dobrobiti onoga, kojega ljubi (Schilgen). Kraskan primjer takve ljubavi pokazata je djevojka Ljudevita Montheil-Janković, kako smo to vidjeli u našem prednjačnjem članku. Jedna je druga djevojka sažela tu istinu u same tri riječi, kad je nakon vjenčanja zapisala: »Sretna u njegovoj sreći!«

Napoken moraju zaručnici stvoriti zajedno odluku, da će žeti i nekakom stupiti pred vjenčani oltar, da Gospodin blagoslovi njihovu vazu. Pitanje zaručničke čistote dušobrižnosti je za sreću ili nesreću u obiteljskom životu. Djevojka, koja se za vrijeme zaru-

ka daje upotrebiti od muškarka, može s najvećom sigurnošću računati, da je i u ženidbi neće poštovati i da neće imati nikakova obzira, već će je i nadalje smatrati onim, do čega se pozvala, naime — predmetom njegove pohote. Ako hoće da je muš štije, mora žena biti kraljica i nositi krunu, u ženidbu mora doći djevičanski čista. Gdje žena čistoća ne može postojati nikakvu ogradu, prevladava neobudčanost muža. A i žena je izgubila ravnoušje i poštovanje same sebe. Vesela je, da je prestupak pokriven ženidbom, ali se ne usuduje više izraniti svoja ljudska prava i ženino dostojanstvo (Lisbet Burger).

Časna je naša dužnost mladićeva, da drži na udi pođuru prirodnog nagona, da nevinost, čast i dostojanstvo svoje vjerećne ne žrtvuje svojoj pohoti i da tako pokaže, da svoju zaručnicu istinski ljubi. Neka bi se mladići uzgledali u svijetli primjer usornog zaručnika, koji je prije nekoliko godina između ostalog pisao: »Svećeni gospodine! Vama kao Božjemu namjesniku i čovjeku, koji poznaje ljudsku dušu, obećajem, da ću svoju zaručnicu poštovati i ljubiti sa svim srecm i da ću je čistu i neokaljenu čuvati pred oltar Božje. Nikada si nisam zamisljao drukčije, nevjeste nego s vjerećnom na glavi i čistu na duši i na tijelu. A da budem dostojan imati takvu zaručnicu, kroz cijeli sam život čuvao svoju čistoću. Mislio sam, kakaju ću moći tražiti, da dobijem nekakjenu zaručnicu, budem li sam okaljani. Tako se je dogodilo, da mi još prvi čisti poljubac, koji sam dao ženi, dobila moja zaručnica.«

Prema tome će se i kričanska zaručnica čvrsto držati načela: Čista do oltara ili do groba! Mnoga se mlada djevojka daje zaluditi strahom, da će svoga izabranika izgubiti, ako ne popusti njegovoj želji. Činjenica je, da su inače dobri mladići, koje je zaslijepila strast, te stavljali zaručnicu nečudoredni zahtjev biti srećni, kad je ostala stalna, i bili ponosni, što su našli tako divnu djevojku. Djevojka se mora čuvati naročito prvoga naga, da koji je sudbonosan, jer djevojka, koja je jedamput pata, daje se redovito lako skloniti na daljno popuštanje, bilo jer je izgubila stid, tu najčvršću naravnu obranu svoje čistote, bilo jer se boji, da će je inače zaručnik u onakvom stanju ostaviti. Onda je djevojka izgubljena i prepuštena na milost i nemilost zavodniku.

Pa da mladići i ostavi djevojku za to što neće da grešiti, neka se ne žalceći. On je nije bio dostojan. S takvim čovjekom nije ništa izgubila. Bolje je, da se nikada ne uda, nego da bude ravnodušna jednom razočaranu. Dakako koji put je vrlo teško pomiriti se s time, da se je očekivana sreća razbila; samo radi držanja Božje zapovijedi, ali potrebno je priznati i najizdržljiviji, koja Bog od nje hoće zahtijevati, jer je sve to konačno za nje doba, inače toga onda ne vidjeti i ne shvaćati.

Zaručnici neka dobro upamte riječi apostola Pavla: »Jer on je Božja vjera: svetost vaša, da se čuvate od bludnosti: da snuki od vas znade steći svoju ženu (mužu) u svetosti i časti i ne u strastvenoj nožnji, kao ne zaručnici, koji ne poznaju Boga« (Sol. 1. 4—5), pa nekaj govore s pobožnim duhom: »Mi smo čista svetost i ne smijemo se zadržati kao poznati, koji ne poznaju Boga« (Gal. 5. 5).

Neopori je obdogađa, da zaručnici, koji su sagriješili protiv svete čistote, se ne mogu imati izvisećnosti toza ne kažu, jer tako primaju sakrament sv. ženidbe nedostojno i svetogrdno. Mjesto blagoslova zapinjaju na svoju novu obitelj prokletstvo Dušje. Ne samo for oni ne primaju milost, koje

prate ovaj sakrament i koje su toliko potrebne za izvršavanje teških dužnosti ženidbenog stajeta, pa je tako mnogo muževa i žena nesretnih baš s tog razloga, što su ostali bez pomoći Božje. Ne govori uzalud Duš Sveti: »Ako Gospodin ne gradi kuće, uzalud se muče oni, koji je grade« (Ps. 127. 1).

Da bi kršćanski zaručnici mogli čistoće sprovesti zaručničko doba i djevičanski netakomiti stupiti pred vjenčani oltar, nepoškodno je potrebno, da se drže ovaj propis:

1. Zaručnici neka ne vode ljubavi bez znanja i privole svojih roditelja. Bit će vrlo korisno i spasnosno ako za to znade i njihov ispovjednik, koji će im dati potrebne savjete i opomene.

2. Njihovo sastajanje i razgovaranje mora imati pravu nakamu i svetu svrhu: da se sve više duhovno upoznaju, istinski uzljube i dobri priprave na sv. ženidbu.

3. Neka se ne sastaju po noći, predst. predugo i neka kod toga izbjegavaju pogibeljne i promkjerne izrazve nječnosti i milovanja. Susretati se moraju s nekom ozbiljnošću, svetom strahopoštovanjem i vječnim poštovanjem.

4. Zaručnici moraju izbjegavati samnoću. »Naravno je opasnost za čistotu potajno sastajanje, tako da ih nitko ne vidi. Ništa ne bi bilo pogubljuje nego kad bi oni željeli ili uzgordili samotne sastanke, da se uzmognu nesmetano prepusiti milovanju. Plemeniti mladi ljudi ne smiju ovaj propis smatrati kao desetak ograda, već kao pomoć, koja ih čuva od bludnosti i nesreće« (S. 108).

5. U vrijeme zaručnika moraju zaručnici podostrećati svoju molitvu i primanje sv. sakramenata. I neka nikad ne zaborave, da ih osoblata čista Božja oko.

6. Zaručničko doba ne smije trajati predugo i veći se u nedogled. I na to doba sinjeli bismo primijeniti besve riječi o strahotama, koje će doći prije sudnjega dana: »Da so oni ne skrate, ne bi ostao bez grijeha nijedan za 24, 22. I da se dati zaručnik ne skrate, ne bi ostao bez grijeha nijedan zaručnik. Zaručnici nebižuju, one su prestobitne zaručnice. A bitima je va mlade ljude strah napust. Ne svrši li se to brzo ženidbu može se lako i brzo svršiti.« (S. 108).

Kričanska ženidba nije otrovna piljka iz Sadeima i Gornjara, nego krasna cvijet za vrta Božjega. Da bi svi naš zaručnici ubrali taj cvijet čisti i nevini, zato smo naposlav ovaj članak. Ako za obrnu, uzivat će čista svetost na vjenčani dan. Onda će ih Isus priti svojim blagoslovom ne samo na pir nego i u ženidbeni život. Onda će oni osnivati svoje obitelji, u kojima će naći svoju vlastitu sreću i postati blagoslov selu, okolini i cijelom narodu. L. J.

RAZLICITI OBREDI U KATOLIČKOJ CRKVI

Poznata je izreka glasovitog pape Lava XIII. da prava Crkva Kristova nije ni latinska ni grčka, nego općenita, t. j. katolička. Zato razlikamo u njoj svećeničke raznih obreda, i to katkada u istome redu. Družba Isusova imala uz listove svećeničke zapadnog obreda 92 svećeničke istočnih obreda. Biserijsko-slavenskom obredu pripada 54 isusovne, rumunskom O. mihišćkom (armenskom) 11, grčkom i albanskom po 1. Armenskom obredu pripada 7 svećeničkih, albananskom 6, grčkom 1, biserijsko-katoličkom 2, naronskom 7, srpsko-katoličkom 1. Također domaći kamei imaju svojih samostana ističnog obreda

Život s Crkvom APOLOGETSKI KUTIĆ

NEDJELJA PEDESETNICA

(dne 18. veljače)

Na početku sv. mise čita svećenik ovaj «u laze»: »Budi mi Bog zaštitnik i kuća utopišta, da me spasíš, jer si ti utopište moje. Radi imena svoga vodi me i brani me U tebe se, Gospodine, uzdam — ah da ne budem postidjen od vjeka — po pravdi svojoj izbavi mela.

U poslanici (Korinćanima I, 13) govori nam sv. Pavao o ljubavi (prema Bogu i bližnjemu), koju mi obično prelamemo naglasjenju. Nijednu kreposť nisi Isus toliko preporučivao, koliko ljubav. Ljubav prema Bogu jezgra je i mjerilo savršenosti i svetosti, a ljubav prema bližnjemu samo je odraz ljubavi prema Bogu. Isaurov vjerni apostol Pavao, mogli bismo reći, pjevao pjesmu toj krepости govoreći, da ne bi niko ništa nisi ako bi andjeleskim jezlicima govorio ili ako bi imao dar prorokstva te bi sve tajno razumio i čvrstu vjeru imao, ako ne bi imao ljubavi. Niti kad bi sve imanje razdijelio siromasima i samoga sebe žrtvovao, to ne bi vrijedilo, ako ne bi imao ljubavi. Tko ima ljubav, kaže sv. Pavao, ne zavidi, ne hvali se, ne traži časti i sebe, ne misli zla, nego se «raduje istini, sve podnosi, sve vjeruje, svemu se nada, sve trpi». Darovi i milosti prestaju ča sa smrću, a ljubav će ostati i na drugom svijetu, gdje nećemo gledati Boga kroz «ogledalo», kao sada, nego «licem u lice».

Poslije poslanice čita misnik ove riječi: »Pokloni Boga, svja zemljo, služite Gospodinu veselo! Idite pred Njega njegovo s blagoljem, znajte, da je Gospodin sam Bog, on nas je stvorio i mi smo njegovi! — mi smo narod njegov i ovdje naša njegova.»

U evandjelju (po Luki 19, 31—43) prorokuje Isus, da će biti «predom nezabacivima», koji će ga mučiti i ubiti, ali on će treći dan postići smrti uskrsnuti. A kad se je Isus približio gradu Jerihonu, počeo je neki slijepi čovjek. Koji je ondje molio milostinju, vikati: «Isuse, Sine Davidov, smiluj mi se!» Ni od koga nije molio takvu milostinju, kakvu od Isusa. Od njega je tražio v. d. Isus mu je rekao: »Progladnjeli i on je propredao te je preko slaviti Boga zajedno sa narodom, koji je bio ondje. Koliki li morali moliti od Boga milost, da propredaju!

PEPELNICIA

(dne 19. veljače)

Na današnji dan sipa svećenik ljudima na glavu pepeo govoreći: »Sposmeneni se čovječe, da si prah i da ćeš se u prah povratiti! Koliko bi zla bilo manje na svijetu, kad bi se svi ljudi čestito očistili svojom srčkom u prahu, o čemu na riječi alko dvojniti. U znak pokore za naše grijeh počnje

tog dana 40-dnevni post. Obzirom na ratni i poratni nesolje ostavio nam je sv. Otac Papa privremeno u zakonjeto samo na Pepelnicu srijedu i Veliki petak, ali nam preporuča, da to olakšanje nadomjestimo molitvom i dobrim djelima.

Kod sv. mise pozivlje svećenik narod riječima proroka Joela: »Obratite se k meni (k Bogu) svim srecem svojim postići i blagost i tuguj!... obratite se Gospodinu Bogu svojcima, jer je on dobarost i milostiv... Izmjedju vrijeme i olara neka plaću srecenic sluge Gospodine, i neka reku: «Prosai, Gospodine, naredu svojcima...»

Poslije čitanja govori svećenik: »Smiluj mi se Bože, smiluj mi se, jer se u te ula duša moja... Ne postujaj s nama, Gospodine, po grijesima našim... i ne vraćaj nam po nepravdama našim.»

U evandjelju (po Mateju 6, 16—21) opominje nas Isus, neka zbog posta ne tražimo slavu pred ljudima, nego pred Bogom, koji «gleda u tajnost i koji će nam sve naplatiti. Isus nas opominje, neka ne privemo svoje srce uz bogatstvo i stvari ovoga svijeta, koje su nestalna i propadaju, nego neka tražimo razine za nebo, koje se ne mogu uništiti ni moljac ni tet. Na koncu mise molji misnik ovako: »Priprinite pazivo glave svoje pred Bogom Pogledaj, Gospodine, na ona, koji se angiblju pred veličanstvom tvojim... te ih dalje brani nebeskim pomoćima.»

PRVA NEDJELJA U KORIZMI

(dne 23. veljače)

Na početku sv. mise čita svećenik ovaj laze: »Kad me zavole, usliši ču ga, izbavi ču ga i proslaviti ču ga, dat ču mu da dupe živi. Koji živi u žalostu Višnjega, prebiva pod zaštitom Boga nebeskoga.»

U poslanici (Korinćanima II, 8) opominje nas sv. Pavao neka ne tražimo uzalud Božje milosti, jer nas je Bog već mnogo puta uslišao i pomogao nam. Ne smijemo čekati dan svojega preobraćenja, jer ne znamo, kada će nas Bog pozvati k sebi. «Evo, sada je vrijeme milosti, sada je dan spašaja. U vrijeme dobra i zla moramo se držati kao Božji sluge u istini i ljubavi. Iako izgleda kao da umiremo, mi ipak živimo. Ako izgledamo kao siromasni, mi smo ipak po duhu bogati.

Poslije poslanice čita misnik izmjedju ostaloga i ove riječi: »Koji živi u žalostu Višnjega, prebiva pod zaštitom Boga nebeskoga... Jer se u me uzdam, oslobođiti ču ga. Zaklonit ču ga, jer je poznao ime moje. Kad me zavole, usliši ču ga, s njim ču biti u dovolju, izbavi ču ga i proslaviti ču ga. Dat ču mu da dupe živi i pokazati ču mu spasenje svoje.»

Bog i njegova narav

U bogoslovskim naukama nema ljepše razmišljanja nego li je ono o samom Bogu i njegovoj naravi.

Što je Bog? Lakše je kazati, što nije Bog, nego što je Bog. Bog je neizmjerljivo savršeno Biće, Stvoritelj i Gospodar neba i zemlje. Od njega dolazi svako dobro.

Boga ne možemo spoznati čulima (očima, opipom i t. d.), jer te prečasti duh, i kao jakav nuna tijela. Ipak spoznajemo Boga na dva načina, i to: naravnim putem, to jest razumom, i vrhunarnim načinom, to jest po Božjoj objavi. Iako svrhuaravna Božja objava proširuje i usavršuje našu spoznaju Boga, ipak ostaje naše znanje o Bogu nesavršeno. Stoga kaže sv. apostol Pavao: »Sada vidimo kao kroz staklo u zrcalu, a onda u drugom životu vidjet ćemo licem k licu. Ali ni u drugom svijetu nećemo potpunoma dokučiti Boga, jer je Bog neizmjeran, a svaki stvoreni razum i snostost, je ograničen. Lijeno kaže naš veliki pjesnik Petar Preradović: »Ljudski razum oko duha Tvoga — kao leptir oko svijetla leta — poginuti drzivotvora može — ali pojmiti Tebe nikad, Bože! A u svojoj pjesmi «U Bogu kaže dalje Preradović: »... miera ne moć — da neizmjernosti, kap da narav — bude okvirnos.»

Evandjelje toga dana (po Mateju 4, 1—11) pripovijeda nam kako je dijavlo kušao Isusa nakon njegova 40-dnevnog posta, blitjuć doznanj, da li je on doista Sin Božji. Najprije mu je rekao neka on ondješnje kamnanje pretvori u kruh. Ali Isus je izustio ta da veliku istinu govoreći, da ne živi čovjek samo o kruhu nego se svakoj riječi, koja izlazi iz Božjih usta. Čovjek se ne zadovoljava kao životinja samo time da se ne natiti, nego traži uvijek nešto višega. Čovječe se srce ne može posve zadovoljiti nijednom veličinom osim Božjom. Sv. Augustin kaže: »Nemimo je naše srce, dok u tebi ne otupoćne, o Bože! Kad rije Isus ponušta svojoj želji za hranom, nisi se dijavlo da će popuštiti slavilošti ili barem želji za bogatstvom. Zato ga je najprije pozvao, neka se bač sa brama, da pokaže, kako će ga Bog očuvati, a poslije ma je obećao sa visoke gore sva kraljevstva svijeta, ako se niemu pokloni. Ali Isus mu je mudro odgovorio, da se ne smije kušati Gospodina Boga svoleja, a poslije mu je rekao: »Odlazi sočno, jer je pisano: klanjaj se Gospodinu svojcima Bogu i služaj njemu jedinomu! Isus je izni, pobijedi naš ljudskim strastima, a dijavlo ga je ostavio krunjen. Zatim su došli anđeli i služili su Isusu.»

Bog je duh. Nepogrešivi Učitelj čovječanstva kaže: »Bog je duh, i koji mu se klanjaju, u duhu i u istini treba da mu se klanjaju.« Bog je vječno, duhovno, nadprirodno, osobito Biće, različito od svega tavnoga svijeta.

Bog je beskrajno savršeno duh. Sv. Ambrozije kaže: »Gospodine, ako kažem, da si veći od svega, nepravedno sam Te poredu s Tvojim djelima.« Savršenije biće, nego je Bog, ne može se ni pomisliti.

Bog nižno jest, jer zahtijeva Njegovu potpunu savršenu narav, koja ne može da ima izrok svoga bitka izvan sebe. Bit je Božja, da o sebi jest. Bog je objavio Mojsiju: »Ja sam, koji jesam (Jahve).«

Bog je nepromjenljiv. Bog se ne mijenja, niti sam, niti mijenja svojih odluka. On ostaje uvijek isti. Kada govorimo o čuvstvima u Bogu, kojim se mijenja, tada govorimo na ljudski način (antropomorfizam).

Bog je svudašnjak. On nije ograničen nikakvim prostorom; zato kažemo: Bog je neizmjeran. Prostor je istom nastao, kada je Bog stvorio svijet.

Bog je sveznaljuć. On zna od vjeka i savršeno sve, što je bilo, što jest, što će biti i što bi moglo biti. On jedini poznaje potpuno savršeno sve, što se može stvoriti i savršeno razum, jer je svaki stvoreni razum ograničen, a Bog je neizmjeran.

Bog je premdur. Bog zna sve najbolje uređiti, da postigne, što hoće postići. Stoga je nerazumno, ne samo griješno, misliti i htjeti protu onomu, što Bog određuje.

Bog je svemoguć. Samo treba da Bog nešto hoće, pa to odmah i bude. On može stvoriti iz ništa, a može i stvoreno povratiti u ništa. Razumije se, da kolika je svemogućnost Božja, toliko je i Njegova mudrost.

Bog je neizmjerano svet i pravedan. Bog hoće nužno — po svojoj naravi — samo dobro, a mrzi na zlo. Stoga i pravedno naplaćuje dobro, a kazni zlo. Ali Bog je i dugoljan, milosrdan te ne kazni odmah zločinca, jer neće — kako kaže sv. Petar apostol — da ko pozine, već da se svi vrata na pokoru.»

Bog je istinit i vjerna. Bog je apsolutna, nepogrešiva istina. Stoga je i apsolutna istina, što nam objavljuje Bog. Isus reče kao Bog: »Ja sam Put, istina i Život.»

Poznavanje Boga, razmatranje o Njegovim savršenscima dize nas u svjetle, čiste duhovne visine te pobuđuje u nama težnju za savršenošću. Time postaje sve to ljepša silka Božja u našoj duši. U knjizi Mudrosti nataje se ove riječi: »Tebe, Bože, poznavati, savršena je pravda, i znati pravednost i silu Tvoju, korijen je neumlosti.»

«Ha-ha-ha!...
«I još večeras, ako mi pomognete li te kako rado... Ha-ha-ha!»
«Otkrio im je načrt, koji je zasnovao. I zaključena je nova momaćka šala, kakvih ima puno po našim selima.
Mijo je odveo momke u staju. Ondje je već prije pripremio staro odijelo i slame. U smiježu i šali tlačili su slamu u stare hlače i starti kaputi; vezali i šivali, da je bilo veseloje...
«Ostavaj je! Mijo se udarivši ga svečano ponijeli u drugo selo, gdje je stanovala Markovićeva Foška. Odbila je pomoć, kad sa momci «smužem» došli u selo i daleko nasok« bilo je sve tih i mirno. Sutejli su, da ne bi koga probudili i tako se izdali.
«Kamo da ga metnemo?... Pred vrata?...
«Što još! Tko bi ga vidio?... Na krov s njime! Mijo će.
Momci su jedva suzdržavali smijeh. Mijo je šlepaop «muža» i ponio ga iza kuće. Ondje reče momcima: »Jedan neka ostane sa mnom, da mi pomogne spremiti «muža» na krov, a ostali pođite pred kuću...« Radino što tih i što sretnije, a začuju li se kakav sum ili štopok zapjevajte, da ih prevratimo...
Momci su pošli pred kuću, s Mijo i njegov drug u susjedovu staju (kolariću) po hjestve.
Kod Markovićeva su svi spavali.

Muž na krovu

VESELA PRIPRIJEST

(Svršetak)

U sobotu na večer sastajali su se momci, da se provode, kad zapjevaju. Miris svatkeg proćaja ispunjavao je uzdušje, a slabavito svijetlo mladog mjeseca obavljalo je krovove i stabla. Iza kuća i staja protalaze su se duge sjene.

I u srima mladica vladalo je proćje. Bezbrinuto su se veselili, smijali se i zbijali postupne šale...

Među momke došao je i Mijo Antunović. Još nekoliko sednica i za njega u tom društvu neće biti više mjesta. Zato se je htio još sada naučiti momćake slobode.

«Mijo, kad ćemo ti zapjevati oprostajnu pjesmu?» zapita ga jedan iz društva.

«Ne znam... Zabrinut sam...»
«Uteci, ako nisu zadovoljan! Tako slobodan nećeš biti nikada više!»
«I sloboda čovjeku osaditi! Pa ipak sam zabrinut i ne znam, koju bih uzeo.»
«Ta sam si je izabrao!»
«Istina je! Jednu sam izabrao sam, ali je druga izabrao mene. Izvao si nevolje!»
«Ha-ha-ha! A koja je ta?»

«Ne ćete pogoditi? Doista, ne znam što da učinim, jer sam joj ipak obećao... I sada sam u stupicu!»
«Kako si mogao poćinuti takvu glupost!»
«Rekao sam joj dođuše, da je ta ne mogu uzeti, ali sam joj ipak obećao muža.»
«Ha-ha-ha!»
«Ha-ha-ha!»
«Tko će je uzeti?»
«Kuju?»
«Markovićevu Fošku.»
«Brrrr... Ha-ha-ha!... He-he-he! Ho-ho-ho!»
I zatim je drugovima ispričao, kako je do toga došlo.
«Milo! Ona će te tužiti, ta znaš, kako su Markovićeve bijesne! Obećanje je dugovanje!»
«Što sam obećao, to ću i izvršiti! Foška me neće hvatati za riječi! Koji od vas je hoć?»
«Niko! Ne trguj s njome!»
«Moram! Obećao sam joj muža — I dobit će ga, samo mi pomognite!»
«A gdje ćeš ga naći?»
«Dobit će ga! Znae li, kakvoga? Od slame...»

«Stari, zar ne puca naš krov?»
«Bjez! bjez! ti smivši!»
«Stari samo, stari me je!»
U to su momci pred kućom is punih grla zapjevali, da se više nije čulo pućanje greda na krovu.
Foška i sestre čule su pjevanje i odmah skočile na noge. «Uj! meni! Čujete danas su zapjevali nama.»
«Kako lijepo pjevaju!... Koji su to?»
Foška se je posebice razdragala i potajno mislija: Zaujelo je i moj i njima. Bila je zahvalna Miji. Tada je njezin «muž» već sjedio na krovu, ondje na kraju i širio ruke u tamu.
Kad su Mijo i njegov drug sašli s krovu i odnijeli hjestve na njihovo mjesto, pridružili su se ostalim momcima i pjevajući napustili selo.
«Meni se je činilo, da puca krov,» rekla je majka. «Kako sam se prevratila!»
«Ti si glupa!» odgovori joj muž i ponovo zaspi.
Fumica i Manda porječale su se,

Iz katoličkog života

KRIZMANJE U SMRTNOJ POGIBILJI

Sadnja sv. Otac Papa dozvolio je odlukom Kongregacije sakramenata od 14. IX. 1946. da od 1. siječnja 1947. dalje mogu svi župnici krizmati svoje vjernike, koji su u smrtnoj pogibli. Krizmati ih smiju samo župnici i oni, koji imaju župničku pravu (na pr. upravljajući župa). Biskup mora dati za dozvolu samo župnik, koji stanuje u istom gradu, te smije krizmati samo, ako je biskup zaprijeten. U ostalim mjestima nije potrebno pitati biskupa za dozvolu, ako nastupi pogiba smrti. Gleda kumova vjernike (na propis: kao kad krizma sam biskup — Kako je priznato, smije krizmati u katoličkoj Crkvi samo biskup ili svećenik, kojega je sv. Otac Papa posebno ovlastio. Sadnja je sv. Otac Papa ovlastio sve župnike i po crkvenom pravu njima jednake duobrih. Potreba, da župnik krizma, nastupit će narodoj onda, kad budu teško oboljela djeca, koja još nisu jele dobila tat sv. sakramenta.

SMRT OCA DR. ALOJZIJA MAGERA

U Salzburgu je preminuo otac dr. Alojzija Magera dekan sakovurčkog teološko-filozofskog fakulteta i poznati organizator u katoličkoj sveučilišnoj Austriji. Rodio se je godine 1868. u općini Beuron bio je zarečen za svećenika. Posuje temeljitog teološko-filozofskog znanja, godine 1920. izdao je knjigu *Die Staatslehre des S. Augustinus* (djela o d. zavi kod sv. Augustina). Godine 1924. bio je imenovan profesorom filozofije na teološkom fakultetu u Salzburgu. Njegov glavni predmet bila je eksperimentalna psihologija, napose mistika. U tom predmetu postao je autoritet prvoga reda. Za vrijeme nacističkog režima morao je napustiti Austriju. Ratne godine proveo je u Japanu. Po svršetku rata vratio se je u Austriju, gdje je obnovio staro poznato benediktinsko sveučilište u Salzburgu. Radi svoje izvrsne znanstvene osobine bio je smatran najvažnijom osobom katoličkog kulturnog života u Salzburgu.

SMRT KARDINALA VILLENBUEVA

Dne 17. siječnja ove godine umro je kardinal Villeneuve, nadbiskup Quebeca i metropolita Kanade.

BLAZENA MARIANA DE JESUS PAREDES PRGLASILA NARODNOM JUNAKINJOM

Blazena Mariana de Jesu Paredes, koja je položila svoj život braneci domovine, proglašena je od ustavotvorne skupštine u Ekvadoru (južnoameričkoj republici) narodnom junakinjom. Na 460-godišnjicu njene junakine smrti izdane su i posebne serije maraka s njenim likom.

FRANCUSKA IZUMIRE

»Mi smo više ljepine. Ne bude li snažnih novih životnih impulsa, mi smo osuđeni da nestanemo kao narod. Morate znati, da francuski narod može u narednih 50 godina biti izbrisao s lica zemlje«, izjavio je Alfred Volli, zamjenik ravnatelja francusko-švicarskog ureda.

Historijski i statistički je dokazano, da je proces brojanog nazadovanja Francuske znepočin s uvjedenjem zakona o slobodnoj rastavi brakova.

PIONIRI CIVILIZACIJE

Brigom historijskog i geografskog ureda u Rio de Janeiro (glavni grad Brazila) tiskana je prva slovnica »tiscunus jezika, jezika primitivnih stanovnika prašumskog područja rijeke Amazonke. Ta je slovnica pod 180-godišnjeg naporom rada mislonava od Federica d'Alviena. Po mišljenju jezikoslovaca otvaraju se ovom slovnicom novi putevi za proučavanje važnog ardiemičkog jezika naroda Tiscunus.

OD 20 TISUCA SVĘCENIKA U NJEMACKOJ

Do 31. je sa 35 u potpuno organizirano. To je ustanovila komisija za denazifikaciju Njemačke

TEREZIJA NEUMANN

Poznata Terezija Neumann u Konnersreuthu u Bavarskoj pretekla je u vrijeme rata kakve strahote prijete Njemačkoj a Hitlera je opomenula, neka prestane ratovati. Razglasio se, da ju je Hitler dao zatvoriti i da je umrla u zatvoru. Međutim sada se je doznalo, da još živi, i to u svojoj kući na području, što su ga okupirali Amerikanci. Lanišnje ju je godine posjetilo preko 7 tisuća vojnika i oficira. Domaći župnik Nubers donasa joj je također u vrijeme rata svaki dan sv. Pričest. Izjavio je, da ona svakog petka u 3 sata popodne doživljava gledanje Kristove muke i da ne uživa nikakve hrane osim sv. filmi.

FILM O SV. BERNARDICI

U Parizu su napravili film, koji prikazuje život male pastirice Bernardice u Lourdu, te ga razaslali po čitavom svijetu.

BRATOVŠTINA ZA ŠIRENJE KRS. ČANSKOG NAUKA

Je jedno od najvećih i najvažnijih katoličkih društava u Sjedinjenim Državama Amerike. To je društvo nedavno održalo svoj VIII. kongres u Boston Gardenu. Prisutno je bilo 18000 izaslanika i mnogo prijatelja društva iz Kanade i južnoameričkih država. Kongres se je među ostalim zauzeo za to, da se papa Pijo X. proglaš svemir.

ZAVOD SV. TOME

osnovan je i biagoslovljen nedavno u Pečinju u Kini. Zadaća zavoda jest: širiti među kineskim narodom dobru knjigu i katoličku štampu. Zavod već izdaje mjesečnu reviju. Na čelu zavoda je domaći svećenik.

ZIVOT U RUŠEVINAMA

Grad Dürren u dolini Rajne bio je god. 1944. uslijed bombardiranja potpuno porušen. Pod ruševinama pokopano je na tisuće ljudi. Preostalo pu-

čanstvo vraća se u te ruševine. Dosada se je u tim ruševinama naselilo preko 30 tisuća ljudi. Oni imaju odjele i oružje, dakako u područjima ili porušeni zgradama. U tim ruševinama djeluje već 6 župa.

FRANJEVCI NA NOVOM ZELANDU

Posebna papina odlaska biagoslovljena je u Novom Zelandu novo franjevačko sjemenište, u kojemu će se omdjeljeni mladići uzgajati za redovnike franjevence.

ZA ČUDOREDNI FILM

Koncem prosinca održao se je u Rimu međunarodni kongres za organizaciju čudorednih filmova. Tako su mnogi katolici obratili pažnju tom širiteju. Došla ih je dva, popravljajući ih kvarenja. Kongresiste je primio u posebnoj audijenci sv. Otac Papa te im je održao krasan govor. Organizacija za čudoredni film osnovao je god. 1928. u Haagu kanonik Broher. Središte joj je u Bruxellesu (Brisuju). Raširena je među 18 različitih naroda, među kojima su također Poljaci i Cesi. Ta organizacija nastoji svim silama podignuti film na dostojnu vjersko-moralnu i umjetničku visinu. Što je spomenuto kongres održalo ustanovi godišnju nagradu za najbolji film.

OPAT CESTOVNI BENEDEKTIKINACA U AMERICI

Op. Prekop Neulj župa je u Lislu kod Cikaga 2. prosinca 1946. Bio je osnivac unionističkog nastojanja čeških benediktinaca te je tome posvetio svu svoju ljubav prema Crkvi i Slavenuju. Kao što je nekada u starome Rimu Katon pod stare dane učio grčki, da bi, mogao bolje upoznati grčku kulturu, tako se je i pokojni o. Neulj bio posvetio studiju ruskog jezika; da bi mladenčkim odsevljenjem služio ruskoj braći. Sjedinjenom Državama Amerike i rusko-engleskom časopisu »Holos Cervike« koji je sam osnovao, kao što i u češkoj benediktinskoj štampi, gradio je most crkvenog jedinstva Slavenu i Kristovoj pravdi.

RAZNE VIJESTI

Potpis mirovnih ugovora. U ponedjeljak dne 10. ov. mj. izvršen je u svečano ukrašenim preotrijama francusko ministarstva vanjskih poslova u Parizu potpis mirovnih ugovora. Najprije je bio potpisan mirovni ugovor s Italijom, a zatim s Madžarskom, Bugarskom, Rumunjskom i Finskom.

Deklaracija jugoslavenske vlade povodom potpisa mirovnog ugovora s Italijom. Prigodom potpisa mirovnog ugovora s Italijom predao je Stanoje Šimić, ministar vanjskih poslova FNR Jugoslavije, ovu deklaraciju jugoslavenske vlade:

Delegacija FNR Jugoslavije ovlaštena je, da u ime vlade FNR Jugoslavije u prvotok potpisivanja mirovnog ugovora s Italijom unese ovu izjavu:

»Vlada FNR Jugoslavije sa žaljenjem konstatira, da pri izradjivanju konačnog teksta mirovnog ugovora s Italijom zaključeno je, da FNR Jugoslavije nisu u zadovoljavajućoj mjeri uzeti u obzir, iako je Vijeće ministara vanjskih poslova četiriju velikih sila na svom zasjedanju u New-Yorku učinilo izvjesne pozitivne promjene u nacrtu ugovora, koji je bio primljen na pariskoj konferenciji.

To se neće političkih, vojničkih i gospodarskih klauzula (odredaba) tog mirovnog ugovora, a naročito njegovih teritorijalnih odredaba, koje FNR Jugoslaviji oduzimaju takva jugoslavenska etnička područja kao što su Kanalski dolina, Beneška Slovenija, područje Gorice, Tržiča, Trsta i sjeverozapadne Istre. Na taj je način FNR Jugoslavija stavljena u položaj da mora potpisati mirovni ugovor s Italijom, koji krmil elementarnu nacionalnu interese njenih naroda i teško pogoradio njihovu osjećanja. Međutim, prisiljena da potpiše taj mirovni ugovor uslijed upornog nerazumijevanja nacionalnih prava i interesa FNR Jugoslavije od strane jednog dijela naših saveznika, a istovremeno

đuboko zabrinuta za sudbinu našeg naroda, koji ostaje izvan granica Jugoslavije, vlada FNR Jugoslavije naglašava, da njeni narodi preuzimaju na sebe tu tešku žrtvu samo zato, jer u sadašnjem času ni u kom slučaju ne bi htjeli da sebe uzmu odgovornost za uspostavljanje mira među narodima ne pridonesu svoj udio.

U isto vrijeme vlada FNR Jugoslavije izjavljuje, da se narod Jugosavije potpisivanjem ovog mirovnog ugovora odriče kraljeva, koji su etnički njihovi, a ovim ugovorom ostaju izvan granica FNR Jugoslavije, i da dalje poštuju prava na te kraljeve bez obzira na eventualne etničke promjene, koje bi nastale u budućnosti, kao posljedica tudeg gospodstva nad tim teritorijama.

Ustavotvorni Sejm Poljske republike izabrao je ogromnom većinom bivšeg predsjednika Poljskog Narodnog Vijeća Boleslava Bieruta predsjednikom Poljske za vrijeme od sedam godina. Nakon odstupa vlade narodnog jedinstva novu je vladu sastavio narodni zastupnik Josef Zyrankiewicz.

50 milijarda dolara štete pretrpjela je Poljska u ovom ratu. Životom je stradalo 6 milijuna 26 tisuća Poljaka.

Jugoslavenska vlada izdala je opsežnu amnestiju za sve pripadnike četničkih, ustaških, domobranskih i sličnih vojnih jedinica. Izuzeti su od amnestije samo ratni zločinci Amnestija traje dva mjeseca, nakon čega će izgubiti državljanstvo oni, koji se ne povrate u domovinu kroz te vrijeme. Ali i za takve bit će omogućeni postići pomilovanje posebnim nalogom.

Jugoslavenski delegat u Savjetodavnom odboru za Italiju dr. Smolnata izjavio je službeno, da je jugosavenska vlada odobrila otvorenje talijanskog trgovačkog ureda u Beogradu nakon što je prethodno otvoren jugosavenski trgovački ured u Milanu.

Vojna uprava J. A. za zonu »B« uputila je nakon niza provjeda Zajedničkoj ekonomskoj komisiji početkom ovog mjeseca također, Anglo-američkoj Vojnoj upravi prosvjed protiv ovladaanja strova u Bude i Slovenskog Primorja, koji imaju pripasti FNR Jugoslavije.

Zasjedanje Oblasne skupštine za Istru održano je 31. siječnja ove godine u Pazinu. Tajnik Oblasnog NO-a za Istru Đušan Dimić prikazao je prisutnim narodnim zastupnicima u iscrpnom izvještaju rad izvršnog odbora od rujna 1946. do konca siječnja 1947. Na koncu je Oblasna skupština prihvatila smjernice rada u godini 1947.

Oblasni narodni odbor za Istru donio je odluku, kojom se na područje Oblasnog NO-a za Istru protežu svi zakoni, koji su na snazi u FNR Jugoslavije, odnosno u NR Hrvatskoj: 1. Opći zakon o Narodnim odborima od 21. IV. 1946.; 2. Zakon o uređenju narodnih sudova od 17. VI. 1946.; 3. Zakon o javnom tužilstvu od 22. VII. 1946.; 4. Osnovni zakon o državnim privrednim poduzećima od 24. VII. 1946.; 5. Zakon o porezima od 26. XII. 1946.; 6. svi zakoni, uputstva i pravilnici o socijalnom osiguranju; 7. Zakon o državnim matičnim knjigama od 1. IV. 1946. Odluka je stupila na snagu 1. siječnja 1947.

U kotaru Buje vrše se na osnovu odluke Oblasne skupštine za Istru o ukidanju kolonatskih odnosa već preko mjesec dana radovi na dodjeljivanju veleposjedničkih zemljišta i ostalim imovnim posjednicima. Dosada je podijeljeno oko četiri tisuće hektara veleposjedničke zemlje.

Atentat na sjedište Gradskog odbora STAU-e u Puli izvršili su neofasisti u nedjelju 9. ov. mj. naveče. Bescene su dvje bombe, koje su eksplozivale i teško ranile četiri antifasista, koji su ondje čuvali nocu strazu. Tesko ranjeni Mate Korica podlegao je zadobnim ranama. Njegovom pogrebu prisustvovalo je preko 10 tisuća građana Pule.

Atentatori, fasisti; pojezeli su brodom u Trst, premda je posebno odsadnostio građana još u ovom vrijeme od zapovjedništva civilne policije zatražilo, da im se sprječik bijeg.

Napadaj na slovensku gimnaziju u Trstu izvršili su fasisti dne 12. ov. mj. U zgradu su bacili bombu, koja je položila mnogo štete i teško ranila nadzornika gimnazije.

Nova talijanska vlada. De Gasperi je nakon krize, koja je potrajala 13 dana, sastavio novu vladu, u koju je ušlo 7 kršćanskih demokrata, 3 socijalista, 3 komunisti i 2 nezavisna. Ministar vanjskih poslova je graf Carlo Sforza.

Preko dva milijuna besposlenih bilo je u Italiji prema službenim podacima ministarstva rada 31. prosinca 1946. Do konca siječnja ove godine taj se broj povećao za novih 100 tisuća.

Velika nalažnja kamene soli pronašili su u Olesknoj oblasti u Sibiriji. Prvi sloj soli, deblje 26 metara, naden je u dubini od 280 metara prigodom bušenja na rijeci Namanu, pritoku rijeke Lene. Drugi sloj, deblje 80 metara, nalazi se u dubini od 354 metra, a 60 metara ispod njega leži još jedan sloj, deblje 27 metara. Volje se pronađene soli iznose prema prethodnoj procjeni nekoliko milijarda tona.

NAS UREDNIČKI ODBOR

Ovih dana sastavio se za list »Gore srca« posebni urednički odbor. U njemu su ova tri lica: 1) dosadašnji odgovorni urednik sveć. Božo Milanović; 2) prof. Vladimir Sironić; 3) sveć. prof. Makso Pelajo.

»OČE, BUDI VOLJA TVOJA«

Mnogi se zanimaju za novo izdanje mesovnika »Oče, budi volja tvoja«. Do sada je izevano samo 500 komada, ali i to je još u tisku. Društvo je sklopilo posebnu pogodbu za urez velikog dijela preostale naklade. Nadamo se, da će Društvo sv. Mohora u skladu sa pogodnom nakon približno mjesec dana dobiti prvih 10.000 komada, vezanih u platno. Do tada se treba ustrijeliti. U pravo vrijeme objavit ćemo cijenu i posebni članak o novom izdanju.